

СГ НЕ ВНІС ВИД ДІЯЛЬНОСТІ ДО ЄДР: ЧИМ ВІН РИЗИКУЄ?

Акценти цієї статті:

- що загрожує суб'єкту господарювання (далі – СГ), якщо він займатиметься діяльністю, яку він не вніс до Єдиного державного реєстру (далі – ЄДР);
- як СГ унести до ЄДР інформацію про новий вид діяльності.

При своїй реєстрації СГ повинен зазначити види діяльності (коди КВЕД), які він має намір здійснювати. Проте на практиці бувають випадки, коли юрособа/підприємець починає займатися ще одним/кількома видами діяльності, а ось унести інформацію про них (коди КВЕД) до ЄДР – не поспішає. У цій консультації ми розповімо, з якими складнощами в такому разі може зіткнутися СГ та як їх уникнути.

Загальні вимоги

Почнемо з прямого запитання:

❓ Чи зобов'язаний СГ вносити до ЄДР інформацію про всі види діяльності, якими він займається?

У реєстраційній заяві СГ зазначає, якими видами діяльності займатиметься. Ця інформація

вноситься до ЄДР (ст. 9 Закону від 15.05.03 р. № 755-IV, далі – Закон № 755). Проте якщо СГ почне провадити новий вид діяльності, не зазначений у відомостях про нього в ЄДР, ніякі штрафні санкції йому не загрожують.

Згідно із ч. 1 ст. 19, ст. 43, 44 Господарського кодексу юрособи та підприємці мають право займатися будь-якою підприємницькою діяльністю, не забороненою законом. Проблеми у СГ можуть виникнути тільки в тому випадку, коли вид діяльності підлягає ліцензуванню (перелік ліцензованих видів діяльності наведено у ст. 7 Закону від 02.03.15 р. № 222-VIII, далі – Закон № 222). **Адже якщо в ЄДР цей вид діяльності не зазначено, отримати ліцензію буде проблематично.**

Для довідки. Коди КВЕД призначені для визначення і кодування основних і другорядних видів економічної діяльності юросіб, відокремлених підрозділів юросіб, підприємців (розд. I КВЕД-2010). Зазначення коду КВЕД у відомостях про СГ не створює прав або обов'язків для підприємств та організацій, не тягне за собою ніяких правових наслідків (абзац восьмий п. 1 Класифікатора ДК 009:2010).

З вищевикладеного випливає, що СГ **не зобов'язаний** уносити до ЄДР інформацію про всі види діяльності, якими він займається, якщо тільки вид діяльності не передбачає отримання ліцензії або іншого дозвільного документа.

Зазначення або незазначення окремих видів діяльності в ЄДР не впливає на можливість особи провадити всі не заборонені законом види діяльності. Проте ми все одно **радимо СГ поклопотатися про те, щоб до ЄДР були внесені всі види проваджуваної ним діяльності.**

Чим ризикує СГ, якщо будь-який із його видів діяльності не зазначено в ЄДР?

На практиці СГ може зіткнутися з такими проблемами:

- якщо предметом господарського договору є вид діяльності, не зазначений в ЄДР, органи ДПС або контрагенти можуть спробувати визнати такий договір недійсним;
- якщо єдинник не повідомив податковий орган про те, що має намір займатися видом діяльності, не зазначеним у реєстрі платників єдиного податку (далі – ЄП), це стане підставою для анулювання його реєстрації платником ЄП

(пп. 298.2.3, п. 299.10 Податкового кодексу, далі – ПК).

Розглянемо ці моменти детальніше.

Ризик визнання договору недійсним

Договір, здійснений без відповідного дозволу (ліцензії), може бути визнаний судом недійсним (ч. 1 ст. 227 Цивільного кодексу). А ось відсутність в ЄДР та/або в установчих документах СГ конкретного виду діяльності не призводить до недійсності договору – адже в законодавстві нічого про це не сказано.

Але навіть незважаючи на те що закон мовчить із цього приводу, органи ДПС вважають інакше. На їх погляд, якщо СГ провадить діяльність, дані про яку не внесено до ЄДР, то договори, що стосуються такої діяльності, є недійсними. Зокрема, на практиці органи ДПС за результатами перевірок виносять податкові повідомлення-рішення (далі – ППР), згідно з якими СГ донараховуються податки, а також застосовуються штрафні (фінансові) санкції. Причина: нереальність (безтоварність) господарських операцій.

Одако завважимо, що в органів ДПС немає повноважень для визнання договору недійсним, цей факт може встановити лише суд. Що стосується судової практики, то суди найчастіше стають на бік платника податків. Наприклад, Дніпропетровський апеляційний адміністративний суд у своїй постанові від 24.07.18 р., ЄДРСР, реєстр. № 75670261 зазначив, що відсутність в ЄДР видів діяльності **не забороняє** підприємству займатися такими видами діяльності, тим більше якщо це не вимагає отримання відповідних ліцензій, дозволів.

Обмеження для єдинників

Якщо єдинник має намір займатися новим видом діяльності, він повинен пам'ятати про обмеження, установлені в п. 291.5 ПК.

Так, крім унесення нового виду діяльності до ЄДР єдинники зобов'язані **повідомити орган ДПС про зміну відомостей, що містяться в Реєстрі платників єдиного податку** (такі вимоги пп. 298.3.1 ПК). Для цього потрібно подати заяву за формою, затвердженою наказом Мінфіну від 16.07.19 р. № 308.

Строк подання цієї заяви до органу ДПС залежить від групи, у якій перебуває єдинник, а саме:

- платники ЄП першої та другої груп подають заяву не пізніше 20-го числа місяця, що настає за місяцем, у якому відбулися такі зміни (п. 298.5 ПК);
- платники ЄП третьої групи повинні подати заяву разом із податковою декларацією за податковий (звітний) період, у якому відбулися зміни (п. 298.6 ПК).

Пам'ятайте! Неповідомлення податкового органу про новий вид діяльності, не зазначений у Реєстрі платників ЄП, є підставою для анулювання реєстрації платником ЄП (пп. 298.2.3, п. 299.10 ПК).

Унесення нової інформації до ЄДР

Отже, ми встановили, що в законодавстві немає заборони на провадження діяльності, не зазначеної в ЄДР (виняток – діяльність, яка підлягає ліцензуванню). Проте, щоб не нажити неприємностей, краще все ж таки вносити до ЄДР усі види діяльності, якими займається СГ.

Як СГ унести інформацію про новий вид діяльності до ЄДР?

Для внесення до ЄДР інформації про новий код КВЕД необхідно подати держреєстратору документи, перелік яких наведено в ч. 4 ст. 17 (для юросіб) і ч. 3 ст. 18 (для підприємців) Закону № 755:

Так, юрособи подають:

- заповнену реєстраційну заяву за формою 3, затвердженою наказом Мін'юсту від 18.11.16 р. № 3268/5 (далі – Наказ № 3268/5);
- примірник оригіналу (нотаріально посвідчену копію) рішення уповноваженого органу управління юрособи (наприклад, протокол загальних зборів учасників);
- установчий документ юрособи в новій редакції – у разі внесення до нього змін;
- квитанцію про сплату адмінзбору (ст. 36 Закону № 755). Розмір адмінзбору становить 0,3 прожиткового мінімуму для працездатних осіб (далі – ПМ) з округленням до найближчих 10 грн. З 01.01.20 р. 1 ПМ становить 2 102 грн. Це означає, що юрособі необхідно сплатити 630 грн. Якщо документи на реєстрацію подаються в електронній формі, то адмінзбір становить 75 % зазначеного вище

розміру з округленням до найближчих 10 грн, тобто 470 грн (630 грн x 75 %). Сума збору залишається незмінною незалежно від кількості видів діяльності, які вносяться до ЄДР або до статуту.

Підприємці подають заяву за формою 11, затвердженою Наказом № 3268/5 (ч. 3 ст. 18 Закону № 755). Адміністративний збір за внесення нового виду діяльності до ЄДР підприємець не сплачує.

Важливий момент! Заповнювати заяву потрібно українською мовою (ст. 15 Закону № 755).

Якщо документи оформлено правильно, зміни будуть зареєстровані в ЄДР протягом 24 годин.

Як СГ може подати документи для внесення змін до ЄДР?

Зараз передбачено декілька способів подання документів для внесення змін до ЄДР (у т. ч. і для додавання КВЕД). Перелічимо їх.

1. Подання документів суб'єкту держреєстрації (держреєстратору, нотаріусу) особисто або через представника нарочним. При особистому поданні документів потрібно буде пред'явити документ, що посвідчує особу. Якщо документи подаватиме представник СГ, то крім документа, що посвідчує його особу, представник повинен буде пред'явити нотаріально посвідчену довіреність.
2. Відправлення документів поштою. У цьому випадку підпис на заяві має бути нотаріально посвідчений (п. 5 ч. 1 ст. 15 Закону № 755).
3. Подання документів через фронт-офіс (Центр надання адміністративних послуг, далі – ЦНАП). Такі ЦНАП надають послуги відповідно до Закону від 06.09.12 р. № 5203-VI, а інформацію про них можна знайти на їх офіційних сайтах за регіонами.
4. Подання документів в електронній формі. Тут вам знадобиться електронний підпис. Подати заяву в електронній формі можна з використанням Кабінету електронних сервісів на сайті Мін'юсту (<https://kap.minjust.gov.ua>). Для реєстрації необхідно буде вибрати в Кабінеті електронних сервісів розділ «Реєстр юридичних осіб і фізичних осіб – підприємців», заповнити необхідну форму, підписати її та відправити.

Підприємці можуть подати документи також через Єдиний державний вебпортал електронних послуг «Портал Дія», <https://diia.gov.ua/services/zminennya-danih-for>. Для цього підприємцеві необхідно:

- зареєструватися або авторизуватися на цьому сайті з використанням електронного підпису;
- заповнити форму заяви й підписати її за допомогою електронного підпису.

Підписана заява автоматично буде направлена держреєстратору, також інформація буде направ-

лена до органу ДПС. Статус цієї заяви можна буде перевірити у своєму кабінеті.

Візьміть на замітку! У період карантину суб'єкти реєстрації та ЦНАП працюють переважно в онлайн-режимі або ж приймають документи поштою. Наприклад, ЦНАП м. Дніпра у період карантину приймає документи поштою та електронною поштою (<https://cnap.dniprorada.gov.ua>).

ВИСНОВКИ

СГ має право провадити незаборонені види діяльності, навіть якщо вони не зазначені в ЄДР. Але хоча штрафні санкції за невнесення видів діяльності до ЄДР не передбачені, на практиці СГ може зіткнутися з безліччю проблем. Щоб цього уникнути, краще внести до ЄДР усі види діяльності, якими займається СГ. У нашій консультації ми детально розповіли, як це зробити в найкоротші строки.